

ἄλλοις εἰς ἀσάπης μὲ τὴν τοιμπούκα, οὐχὶ ἄραψ μελαψός, ὅπως αὐτοί, ἀλλ' αἰθίοψ πιγμαέλης, ὡς εἰς ἐβένου. Ὁ γέρο-Σολμάν, ὅστις ἐγνώριζε τὸ πρᾶγμα, τοὺς ἐπρότεινε κ' ἕκαμαν ὅλοι, ἀνατέλλοντες ἤδη τοῦ ἡλίου, εὐσεβῆ προσευχήν, κροτήσαντες τρίς τὰ μέτωπα εἰς τὸ λιθόστρωτον, ἐπι-

καλούμενοι ἴλεον τὴν σκιάν τοῦ ἀρχαίου ὁμοθησκού των, ὅστις, τίς οἶδε διὰ ποίαν ἁμαρτίαν, εἶχε μείνῃ ἔξω τοῦ παραδείσου καὶ τὸ φᾶσμα του ἐξηκολούθει μετὰ τόσα ἔτη νὰ περιπλανᾷται εἰς τὴν μελαγχολικὴν ἐκείνην τοποθεσίαν.

(Ἐπειτα τὸ τέλος)

A. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Τὸ Μυστικὸν τοῦ Μάγου

Υ π ὀ

Α Ν Δ Ρ Ε Ο Υ Δ Ω Ρ Η

Συνέχεια ἴδε σελ. 21

Στρεφόμενος κατόπιν ὁ Γαργαρίδης πρὸς τὰς τραπέζας :

— Ἄν ἡ δεσποινὶς καὶ οἱ κύριοι εὐχαιροῦσθεσιν νὰ καθήσωσιν, εἶπε μὲ φωνὴν τοιμπούκα, πιστεύω χωρὶς νὰ καυχῆθῃ ὅτι θὰ εὐχαριστηθῶσιν ἀπὸ τὸ πιλάφι μου.

— Δὲν ἀμφιβάλλω, Ἀριστομένη, εἶπεν ἡ δεσποινὶς Κερδὶκ μετ' ἀγαθότητος. Θὰ δυναθῆτε, κύριοι, νὰ ἐκτιμήσητε πόσον ἐπιτυχῶς κατασκευάζει ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς ὑπηρετὸς μας τὸ ἐθνικὸν φαγητόν.

— Ἄν καὶ καθ' αὐτὸ εἶνε ἀρκετὰ καλόν, προσέθηκεν ὁ Μαυρίκιος, τὸ φαγητόν αὐτό, ὅπως δὴποτε ὅμως ἡ συνεχὴς αὐτοῦ χρῆσις ἐπιφέρει κόρον. Πιλάφι τὸ προῖ... πιλάφι τὸ βράδυ... καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν πάλιν πιλάφι. Ἄν ποτε ἐπιβλήθωμεν εἰς τὴν Γαλλίαν, Αἰκατερίνη, ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ μοῦ παρουσιάσῃς νὰ φάγω ρύζι εἰμὴ ἐν ἐσθάτῃ ἀνάγκῃ.

— Ἐλα, ἔλα! εἶπεν ὁ ἰατρὸς μειδιδῶν, τὸ πιλάφι εἶνε ἐξαιρετὸν πρᾶγμα καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ κατηγορῶμεν, θὰ ἰδῆτε πῶς θὰ τιμῆσω αὐτὸ ἐγὼ ἐδῶ.

— Ἄ, μὰ τὸν θεόν, ἰατρε, ἀνέκραξεν ὁ Ἀριστομένης μὴ δυνάμενος νὰ σιγήσῃ ἐπὶ πλέον, εἶμαι πολὺ σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην σας. Εἶδα πολλὰ πρᾶγματα ἐγὼ, σας διαβεβαίω δὲ ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι θὰ ἐδέχοντο πολὺ εὐχαρίστως νὰ ἔχωσι πιλάφι κάθε ἡμέραν, ἔστω καὶ πολλὰκις τῆς ἡμέρας!... Καὶ μάλιστα πιλάφι ὡσάν αὐτό!...

Καὶ ταῦτα λέγων ἀνήγειρε τὸ σκέπασμα τῆς μεγάλης λοπάδος μὲ κίνημα στρογγύλον τῶν χειρῶν, ἀποκαλύπτων λόρον ἐξ ὀρυζίου κειρονοσάφους, ὑπὸ τὸν ὅποιον διεγράφοντο τὰ σώματα πολλῶν ὀρνιθίων.

Ὁ Ἀριστομένης ὠσφράνθη τὸ ἄρωμα γαστριμαργῶς, εἶτα δὲ πλησιάζων τὰ χεῖλη :

— Τέτοιο πιλάφι, μάλιστα!.. εἶπε μετὰ χάριτος. Οὔτε εἰς τοῦ φίλου μου πρίγκιπος Κρακαρέσκου, τὸν ὅποιον οἱ κύριοι βέβαια θὰ γνωρίζουν, δὲν εἶδα ὀρεκτικώτερον.

Ὁ ἰατρὸς Ἀρδύ, ὅστις ἐτέρεπετο ἐκ τῶν κω-

μικῶν τρόπων τοῦ διδάκτορος, ἀνέλαβεν ἔκφρασιν μορφῆς λίαν σοβαρὴν.

— Ὁ πρίγκιψ Κρακαρέσκος! εἶπεν, ὑποκρινόμενος ὅτι ἀναζητεῖ κᾶτι ἐν τῇ μνήμῃ του. Καὶ τοῦ εὐρίσκεται αὐτὸς ὁ πρίγκιψ, φίλε μου;

— Ποῦ εὐρίσκεται κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν, κύριε, δὲν γνωρίζω. Ὅτε ὅμως ἐσπουδάξαμεν μαζὶ εἰς Παρισίους (τὴν φαινήν πόλιν, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ποιητοῦ, τῆς ὁποίας διετήρησα συμπαθηστάτην ἀνάμνησιν) ἤμεθα ἀχώριστοι... Ἐκπλήττομαι δὲ τῇ ἀληθείᾳ πῶς κύριοι διακεκριμένοι ὅπως ὑμεῖς δὲν ἤκούσατε νὰ γίνεταί λόγος περὶ αὐτοῦ.

— Φαίνεται ὅτι δὲν ἀνήκομεν εἰς τὴν αὐτὴν κοινωνικὴν τάξιν, εἶπεν ὁ πονηρὸς ἰατρὸς.

— Ὁ φίλος μου Κρακαρέσκος, κύριε, εἶπεν ὁ Ἀριστομένης λαμβάνων στάσιν μεγαλοπρεπῆ, ἀνήκεν εἰς τὸ ἔθνος τῆς κοινωνίας, εἰς τὸ Tout-Paris, κύριε. Ποῖος δὲν ἤκουσε νὰ γίνεταί λόγος περὶ τῆς πολυτελείας, περὶ τῆς κομψότητός του; καὶ ἡ πνευματικὴ του ἀξία δὲν ἦτο διόλου κατωτέρα ἀπὸ τὰ ἄλλα ἦτον σημαντικὰ προτερήματα, δι' ὧν ἡ φύσις τὸν εἶχε θαυμάσιον προικίσει... Ὁ Κρακαρέσκος καὶ ὁ Γαργαρίδης ἦσαν γνωστοί, μάλιστα γνωστοί, μάλιστα δεσποινίς, μάλιστα κύριοι, γνωστοὶ εἰς τὸ βουλευτῆρ τῶν Ἰταλῶν, εἰς τὸν καταρράκτην τοῦ δάσους τῆς Βουλῶνης, διὰ τὴν ἐξαιρετὸν χάριν τῆς ἐνδυμασίας των καὶ τὴν λαμπρότητα τῶν ἀμαζῶν των.

— Διάβολε; ... εἶχες λοιπὸν καὶ ἀμάξι;

— Ναί, κύριε, εἶπεν ὁ Γαργαρίδης μὲ τόνον φωνῆς αὐστηρῶν. Εἶχα ἓνα ζευγάρι ἄλογα τοῦ καλλιτέρου εἶδους, τὰ ὅποια μοῦ ἐστοίχιζαν εἰκοσι χιλιάδας φράγκα τὸ ἓνα.

— Τὴν τελευταίαν φορὰν ὅπου σὲ εἶδα ἐνθυμούμαι, νομίζω, νὰ μοῦ εἶπες ὅτι ἐστοίχιζον χίλια πεντακόσια φράγκα τὸ ζευγάρι, εἶπεν ὁ δόκτωρ γελῶν.

— Ἐστω, κύριε, μάλιστα... Ἀδιάφορον, αὐτὸ εἶνε μία ἀσήμαντος λεπτομέρεια. Ἰπολοχαγέ μου (ἐπιτρέψατε εἰς παλαιὸν στρατιωτικὸν νὰ σας ἀποκαλέσῃ μετὰ αὐτὸ τὸ ὄνομα, τὸ ὅποιον τοῦ ὑπενθυμίζει τοὺς εὐτυχεῖς καιροὺς, καθ' οὓς

ἔφερε τὴν στρατιωτικὴν στολὴν) εὐαρεστήθητε νὰ πάρετε ὀλίγην ἀπὸ αὐτὴν τὴν σάλτσαν, τὴν ὁποῖαν ἰδιοχειρῶς κατεσκεύασα. Μὲ αὐτὴν γίνε-ται ὀρεκτικωτέρα ἢ γεῦσις τοῦ φαγητοῦ τοῦ-του, τοῦ ἀρκετὰ ἀνόστου πράγματι, ὅπως δικαιοτά-τα παρηγόρησεν πρὸ ὀλίγου ὁ κύριος, ὅταν δὲν κρυψύεται ἐπαρκῶς.

— Ἐλα, Ἀριστομένη!... κάμε καὶ λίγην σιωπὴν, παρακαλῶ!... μὰς ἐσκότισες! εἶπε τέ-λος ὁ Μαυρίκιος ἀνυπομονῶν.

— Σιωπαῖνω, κύριε. Δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι χρειάζεται ν' ἀκούσων δύο φορές μίαν ἐπίπληξιν. Πάντοτε εὐαίσθητος ὡς πρὸς τὸ ζή-τημα τῆς τιμῆς, γνωρίζω τὴν θέσιν μου καὶ δὲν τρέχω τὸν κίνδυνον νὰ μὲ βάλουν ἄλλοι εἰς αὐ-τὴν. Ὁ καυμένος ὁ πατήρ μου, ὅστις ἦτο κάλλι-στος ἄνθρωπος, πολλάκις τὸ ἔλεγεν εἰς τὸν γέ-ροντα πρίγκιπα Κρακαρέσκον (ὅστις ἦτο φίλος του, ὅπως ὁ υἱὸς του ἦτο φίλος ἰδικὸς μου): «Ὁ Ἀριστομένης ἔχει τὰ ἐλαττώματα τῆς φυλῆς του, εἶνε ὑπερήφανος, ὀρηκτικός, ὀξύθυμος· ἀλλ' ἡ ἀγερωχία του θὰ τὸν προφυλάξῃ ἀπὸ ἀγενέ-στερα ἐλαττώματα καὶ οὐδέποτε θὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν, ὥστε νὰ τοῦ ἀποτείνωσιν ἐξευτελιστικὴν ἐπίπληξιν...» Ἡ ἔχει κανεὶς ἀξί-οπρέπειαν ἢ δὲν ἔχει διόλου· δὲν εἶνε ἀλήθεια, κύριε;

— Θὰ σεβιρισθῶμεν μόνοι μας, εἶπεν ἡ δε-σποινὴς Κερδίκ, διακόπτουσα τὴν ὀρηκτικὴν φλυ-αρίαν τοῦ ὑπρέτου. Πήγαινε νὰ ἐτοιμάσῃς τὸν καφὲν, Ἀριστομένη, καὶ νὰ ἔλθῃς ὅταν θὰ σὲ προσκαλέσωμεν.

— Καλά, δεσποινίς. Ἀλλ' ἡ δεσποινὴς ἄς μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ τῆς παρατηρήσω, ὅτι δὲν θ' ἀνήγ-γελλα τὸ πρόγευμα, ἂν δὲν ἤθελον εἶναι τὰ πάντα ἐτοιμα. Καὶ εἰς τοῦ φίλου μου, τοῦ πρίγκιπος Κρακαρέσκου...

— Πήγαινε λοιπὸν!... εἶπεν ὁ Μαυρίκιος χά-νων πλὴν τὴν ὑπομονήν.

Ὁ Ἕλλην ἐχαιρέτησεν εὐσεβάστως καὶ ἀπῆλ-θεν ἀξιοπροσπῶς. Ὁ ὑπολοχαγὸς Γκυγιὼν δὲν ἠδύ-νήθη νὰ κρατήσῃ τὸν γέλωτα.

— Τί περίεργος ἄνθρωπος! Καὶ ποῦ τὸν εὐ-ρετε αὐτὸν τὸν μαργαρίτην; Μήπως τὸν ὀφεί-λετε εἰς τὴν σύστασιν τοῦ πρίγκιπος Κρακαρέ-σκου;

— Φεῦ! ἀπήντησεν ὁ Μαυρίκιος γελῶν καὶ αὐτὸς, ἐμὲ αὐτὸν πρέπει νὰ αἰτιῶμαι διότι ἔφερα ἐδῶ αὐτὸν τὸν ἀνυπόφορον φλύαρον. Μὰς προσ-εκολλήθη κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τόσον μὰς ἐστε-νοχώρησε, τόσον ἐξῆρε τὰ προτερήματά του ὡς ξεναγοῦ, διερμηνέως, ἠνιόχου, ἀρχιμουσικοῦ τοῦ Χάν τῆς Ἀστάρας, διδάκτορος τῆς νομικῆς τῆς σχολῆς τῶν Παρισίων, φίλου τοῦ πρίγκιπος Κρα-καρέσκου καὶ δὲν ἐνθυμοῦμαι τί ἄλλο... ὥστε

εἶχα τὴν ἀδυναμίαν νὰ τὸν παραλάβω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου.

— Δὲν λέγεις τὸν κυριώτερον λόγον, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη. Ὁ πτωχὸς αὐτὸς ἀπέθνησκε τῆς πείνης, κύριοι, καὶ ὁ ἀδελφός μου δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς τὴν δυστυχίαν, ἀφοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν μὰς εἶχεν ὄχι προσφέρει ἀλλ' ἐπιβάλλει τὰς ὑπηρεσίας του. Ἀλλὰ τέλος πάν-των ἔχει μὲν τὰ ἐλαττώματά του, ἔχει ὅμως καὶ προτερήματα, ὅπως ἔλεγεν ὁ «καυμένος ὁ πατήρ του» ὁ μακαρίτης. «Ὁ Ἀριστομένης δὲν εἶνε ἀνίκανος», τὸ ὅποιον σημαίνει ὅτι εἰς ὅλα καταπιάνεται.

— Ἐμὲ μοῦ φαίνεται αὐτὸς ὁ ὑπρέτης δια-σκεδαστικῶτερος ἀπὸ κάθε ἄλλον, εἶπεν ὁ ὑπολο-χαγός.

— Αἶ! σὰς βεβαιῶ ὅτι τὸν βαρύνεται κανεὶς πολὺ γρήγορα, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος μετὰ στεναγμοῦ. Ἐν τούτοις προθύμως ἀναγνωρίζω ὅτι ἔχει πλεο-νεκτῆματα πολὺτιμα δι' ἐπιχείρησιν οἷα ἡ ἰδική μου... ἂν κατόρθωνε μόνον νὰ μὲνῃ ἄφρονος ἐφ' ὅσον καιρὸν θὰ διαρκέσῃ αὐτή, καμμίαν ἐπίπλη-ξιν δὲν θὰ τοῦ ἀπέτεινα.

— Τί τύραννος εἶσαι! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατε-ρίνη.

— Ἄς μὴ λησμονήσωμεν ἐν τοσοῦτῳ, ἀφοῦ ὁ λόγος εἶνε περὶ τοῦ ἐνδόξου μαγείρου μας, ὑπέ-λαβεν ὁ Μαυρίκιος, νὰ ἀποκαλύψωμεν εἰς τοὺς κυρίους, ὅτι ἂν ἀνέλαθε σήμερον μετ' ἐκτάκτου ἐπιμελείας τὰ μαγειρικὰ καθήκοντα, δὲν τὸ ἐπρα-ξε χάριν ὑμῶν, ἱατρῆ, οὔτε χάριν ἡμῶν, ἀλλ' ἀπο-κλειστικῶς πρὸς τιμὴν τοῦ ὑπολοχαγοῦ Γκυγιὼν.

— Ἀλήθεια; εἶπεν οὗτος γελῶν.

— Μοὶ εἶπεν ἐμπιστευτικῶς, εἶπεν ἡ Αἰκα-τερίνη, ὅτι τὰ μάλιστα ἐκολακεύετο προκειμένου νὰ ὑπηρετήσῃ ἀξιοματικὸν τοῦ γαλλικοῦ στρα-τοῦ καὶ μάλιστα τοῦ ἱππικοῦ. Καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὑπρέτησεν ἐν Ἀλγερία.

— Καὶ ποῦ δὲν ὑπρέτησε; καὶ τί δὲν ἐκα-μεν; ἀνέκοαξεν ὁ Μαυρίκιος. Ἐχει τὴν μονομα-νίαν νὰ μὴ ἀκούσῃ νὰ γίνεται λόγος περὶ ἐπαγ-γέλματός τινος χωρὶς νὰ εἴπῃ ὅτι καὶ αὐτὸς τὸ ἐξήσκησε, νὰ μὴ ἀκούσῃ περὶ προσώπου τινὸς ἐπιφανοῦς, χωρὶς νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ γνωρίζει, νὰ μὴ ἀκούσῃ περὶ τινος συμβάντος, εἰς τὸ ὅποιον νὰ μὴ ἦτο αὐτὸς ἐκ τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων.

— Καὶ τὸ περιεργότερον, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη, ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε ἀληθῆ ὅσα διηγεῖται.

— Ὡς καὶ αὐτὰ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Κρακαρέ-σκου; ἠρώτησεν ὁ ὑπολοχαγός;

— Ὡς καὶ αὐτὰ!... Ἀλλ' ἰδοὺ ὅπου φέρει τὸν καφὲν. Ἐλα Μαυρίκιε, ἄφησέ τον τὸν καυ-μένον νὰ φλυαρήσῃ λιγάκι, ἀφοῦ αὐτὸ τόσον τὸν εὐχαριστεῖ. Δὲν εἴμεθα ἡμεῖς ἐδῶ ἀπὸ τὸ Tout-Paris, εἶμαι δὲ βεβαιότατος ὅτι οἱ κύριοι ἐδῶ θὰ συγχωρήσωσι τὴν οἰκειότητα τοῦ πολυτεχνά σου.

— Ἰδίως ἀφοῦ ὑμεῖς ἀναλαμβάνετε τὴν ὑπεράσπισίν του, φιλότατη δεσποινὶς Αἰκατερίνη, εἶπεν ὁ ἀγαθὸς ἰατρός, συγκινηθεὶς ἐκ τῆς ἐπιεικειᾶς καὶ τῆς πραότητος τῆς νεάνιδος.

Αὕτη ἐμειδίασε μὲ τὸ σύνηθες αὐτῇ ἐπιχαριμεῖδιμα καὶ ὁ Ἀριστομένης προχωρῶν μὲ ἦθος προσβληθείσης ἀξιοπρεπείας παρέθηκε τὸν καφέν, ὅστις πράγματι ἦτο ἐξαιρετός.

Τὸν συνεχάρησαν διὰ τοῦτο καθὼς καὶ δι' ὅλον τὸ πρόγευμα· αὐτὸς δὲ ἠλαρυνόμενος αἴφνης ἤρχισε μετὰ νέας ζέσεως τὰ ἀνέκδοτά του περὶ τοῦ πρίγκιπος Κρακαρέσκου, περὶ τοῦ φοιτητικοῦ του βίου, περὶ τοῦ συντάγματος τῆς Ἀφρικῆς κτλ. Κατὰ τὸν βόυν τοῦτον τῆς φλυαρίας του ἀπεκάλυψεν εἰς τὸ ἀκροατήριόν του, ὅτι κατήγετο κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἐκ τοῦ Ἀριστομένου, βασιλέως τῆς Μεσσηνίας, ἐπέδειξε τὰ διπλώματά του, ἅτινα πάντοτε ἔφερεν ἐπάνω του καὶ προσέθηκεν ὅτι ἐπὶ ἓνα ὀλόκληρον χειμῶνα κατεκλίνετο ὑπὸ τὰς γεφύρας τῶν Παρισίων.

— Ἀ!... ἂν μ' ἔβλεπεν ὁ καυμένος ὁ πατήρ μου τότε!... ἀνέκοραξεν ἀποκομίζων πάντα τὰ λειψάνα τοῦ συμποσίου, χωρὶς νὰ λησμονήσῃ τίποτε.

Καὶ τοποθετηθεὶς εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ὑπὸ δένδρον τι ἐθεάθη μετ' ὀλίγον καταβροχθίζων τὸ παρ' αὐτοῦ παρασκευασθὲν πρόγευμα. Μετ' ὀλίγα λεπτά τὰ ἐντελῶς κενὰ πινάκια καὶ τινα κόκκαλα παρεροισμένα ἐπὶ παροψίδος ἐμαρτύρουν περὶ τῆς ἐξαιρέτου ὀρέξεως τοῦ ἀπογόνου τούτου ἠρωϊκῆς γενεᾶς...

Κεφάλαιον Γ'.

Εἰς τὴν τάφρον

— Λοιπόν, εἶπεν ὁ ἰατρός ἀφοῦ ἔπιε τὸν καφέν του, δὲν εἶνε καιρὸς νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν τάφρον; Βλέπω ὅτι ὁ Γκυγιὼν φλέγεται ἐκ τῆς ἀνυπομονησίας, περὶ ὑμῶν δὲ εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ ψυχὴ σας εἶνε θαμμένη ὑπὸ τὸν ὑπ' ἀριθ. 2 σωρόν.

— Ἄν ὁ κ. Γκυγιὼν εἶνε αὐτῆς τῆς γνώμης, εἴμεθα ἔτοιμοι, ἀπήντησεν ὁ Μαυρίκιος μειδιῶν καὶ χωρὶς ν' ἀποκρούσῃ τὴν κατηγορίαν τοῦ ἰατροῦ Ἄρδύ.

— Εἶμαι πρόθυμος, εἶπεν ὁ ὑπολοχαγός. Πράγματι ὁ ἰατρός δὲν ἐχαρακτήρισεν ὑπερβολικώτερον τὴν ἐπιθυμίαν, ἢν αἰσθάνομαι ὅπως ἴδω τὰς ἐργασίας σας.

— Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει ἀκόμη τίποτε ἀξιοθέατον, εἰμὴ μόνον οἱ χειρότεροι ἐξ ὅλων τῶν ἐργατῶν τοῦ κόσμου, ἀνασκάπτοντες ὅπως ἠμποροῦν, ἀλλὰ ὅπως ἠμποροῦν χειρότερα, τὰς χαραχθείσας τάφρους, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος μετὰ στεναγμοῦ. Ὅπως δὴποτε ὅμως ἄς ὑπάγωμεν. Ἄν δὲν κατωρθώσαμεν ἀκόμη ν' ἀνασκάψωμεν τίποτε ἄξιον λόγου, ἡ θέσις ὅμως εἶνε ἀξιοθέατος·

ἄλλως τε καὶ οἱ ἐργάται δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἠμπορεῖ τις ν' ἀφίηῃ ἐπὶ πολλὴν ὠραν ἄνευ ἐπιτηρήσεως.

— Δὲν εἶσθε εὐχαριστημένοι ἀπὸ τοὺς ἐργάτας σας; ἠρώτησεν ὁ ὑπολοχαγός Γκυγιὼν βαδίζων παρὰ τὸν Μαυρίκιον, ἐνῶ ἡ Αἰκατερίνη καὶ ὁ ἰατρός προσπορεύοντο κατὰ τινα βήματα.

— Εἶνε ἀγέλη ἀχρεῖα, ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους πρέπει τις νὰ διευθύνῃ μὲ τὴν ἀπειλὴν εἰς τὸ στόμα καὶ μὲ τὸ ραβδί εἰς τὸ χεῖρ· οἵτινες θεωροῦσιν ὡς ἱερώτατον αὐτῶν καθήκον νὰ σταυρῶνται τὰ χέρια, ἅμα ἰδοῦν τὸν κύριόν των νὰ στρέψῃ τὰ νῶτα. Εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις τοποθετοῦσιν ἓνα ἐκ τῶν ἰδικῶν των διὰ νὰ κατοπτρεύσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον μακρόθεν τὰ λευκὰ κράνη. Σπύδουσι τότε καὶ ἀναλαμβάνουν τὸ ἔργον των μὲ τὸ πλέον ἐνάρετον ἦθος τοῦ κόσμου.

— Κατηραμένη γενεά!

— Καὶ πάλιν εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς διότι τοὺς ἔχω, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι. Ἴδου ἂν θέλετε νὰ λάβετε ἰδέαν περὶ τοῦ ὕψους τῶν προκηρύξεων τὰς ὁποίας τοὺς ἀπευθίνω τὸ πρωτὶ κατὰ τὴν ἑναρξίν των ἐργασιῶν καὶ τὴν ἐσπέραν ὅτε σχολάζουν, ἀκούσατε:

«Ἄνδρες ἐκ Διζφουλὸς καὶ ἄλλων χωρῶν! Λόρις, ποιμένες!... Ἀραβες νομάδες, τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζω τὸ ὄνομα! Μάθετε ὅτι ὑπάρχουν ἐδῶ τουφέκια καὶ τὰ τουφέκια ταῦτα εἶνε γεμάτα!...» Ἐννοεῖται ὅτι κατακλινόμεθα μισοενδυμένοι, μὲ τὸ τουφέκι καὶ τὸ ρεβόλβερ κοντὰ μας, διότι πρόκειται νὰ μὴ μᾶς καταλάβουν ἀπροτοιμάστους.

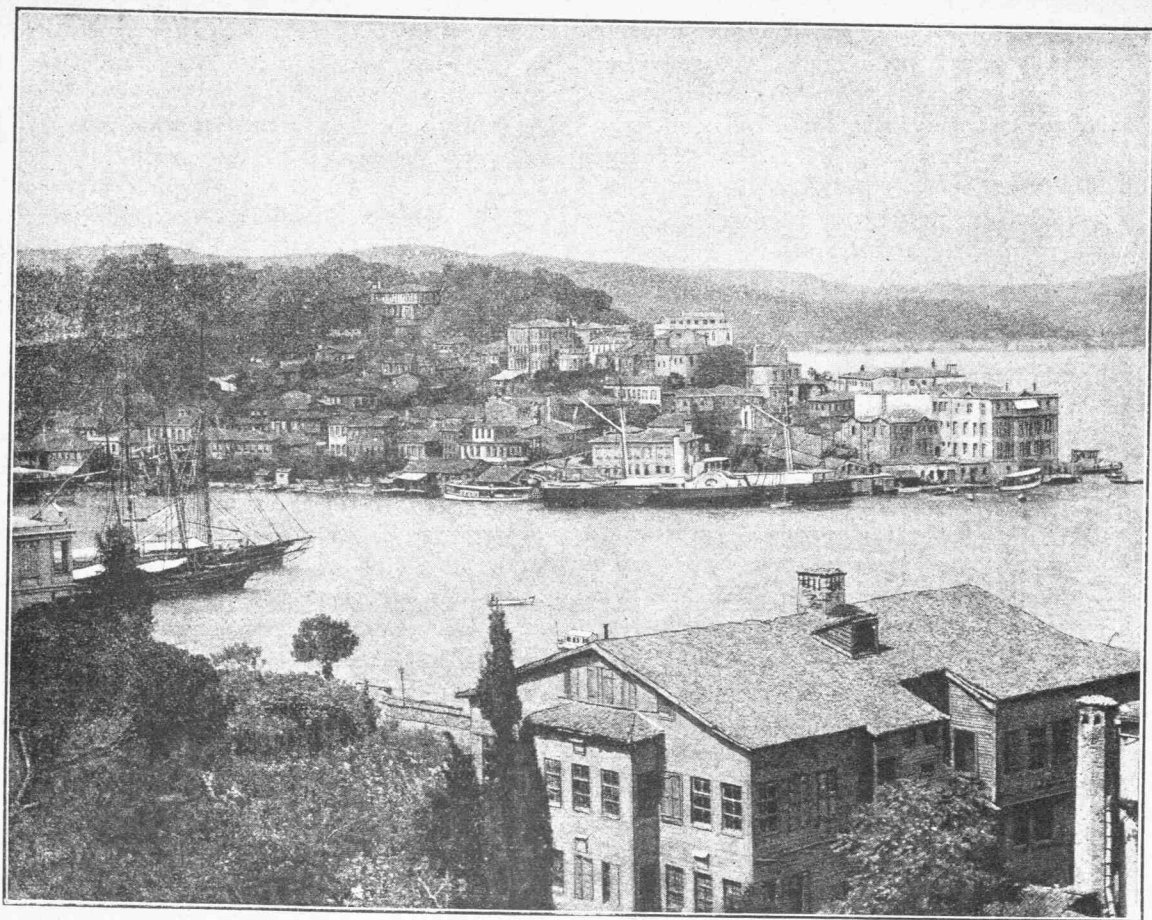
Αἱ σκιναὶ ἀπείχον ὀλίγον ἀπὸ τῆς τάφρου, διὸ δὲν ἐβράδυναν νὰ φθάσωσι μέχρι τῶν ἐργατῶν

Ὁ κ. Κερδὶκ εἶχε κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν συνηθροισμένους ὑπὸ τὰς διαταγὰς του (ἀντὶ πόσων προσπαθειῶν!) ἑκατὸν περίπου ἐργάτας, ἀνήκοντας εἰς τρεῖς διαφορετικὰς φυλάς καὶ ἐργαζομένους παραπλευρῶς ἀλλήλων, χωρὶς ποτὲ ν' ἀναμιχθῶσιν.

Οἱ Διζφουλῆδες, οἱ ὀλιγώτερον πεπρωκισμένοι ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ οἱ ἠλιθιώτεροι τῆς ὀμάδος, ἦσαν μικρόσωμοι, ἀσθενικοὶ, καχεκτικοὶ, ἔχοντες χροιάν ῥυπαρῶς μέλαιναν καὶ δυσειδεῖς τοσοῦτον ὥστε νὰ προξενῶσι φόβον.

Ἡ Αἰκατερίνη εἶχε σταματήσει ἀναμένουσα τὸν ἀδελφόν της καὶ τὸν ἀξιοματικόν, τοὺς συνώδευσε δὲ ἐξηγοῦσα τὰς διαφόρους ἐθνικότητας τῶν ἐργατῶν εἰς τὸν ὑπολοχαγόν, ἐνόσω διήρχοντο πρὸ αὐτῶν. «Αἱ γυναῖκες των, εἶπεν, ἔχουσι καὶ τοῦτο τὸ ἰδιάζον, ὅτι αὐταὶ δὲν κάμνουν καμμίαν ἐργασίαν».

— Προνόμιον σπάνιον μεταξὺ τῶν βαρβάρων λαῶν, ὅπου ἡ γυνὴ εἶνε ἡ ὑπερέτρια, ἡ δούλη

1 ΤΟ ΣΤΟΜΙΟΝ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ

καὶ σχεδὸν εἶπεν τὸ φορτηγὸν ζῶον τοῦ οἴκου, εἶπεν ὁ ἱατρός.

— Ἄλλ' ἢ εἰς τὸ στρατόπεδον εἴσοδος εἶνε ἀπληροφουμένη εἰς αὐτὰς τὰς κυρίας. Φαίνονται ὅμως πάντοτε πέντε ἢ ἕξι ἀπὸ αὐτὰς περιφερόμεναι εἰς τὰ πέριξ ἢ στεκόμεναι εἰς ὑψομὰ τι παραμονεύουσαι καὶ τὰ ἐλάχιστα κινήματά μας μὲ βλέμμα περιέργου καὶ ἔτοιμοι νὰ ἐπιπέσωσι καὶ νὰ λεηλατήσωσιν ὅ,τι δὴποτε ἀντικείμενον ἀρεθῆ ἀνεπιτήρητον.

— Πρέπει νὰ τὰς ἰδῆ κανεῖς, προσέθηκεν ὁ Μαυρίκιος, ὅταν κρύπτουν τὰ κλοπιμαῖά των μὲ κίνημα πιθήκων ὑπὸ τὸ σαδὲρ αὐτῶν, τὸ στραυματόπανον ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον χρησιμεύει διὰ νὰ σκεπάζωσι τὸ ἄχαι σῶμά των, καὶ ἔπειτα νὰ ἀρνούντι τὸ ἐγγλέμα μὲ ἀταραξίαν, καθ' ἣν κριθεὶς στιγμὴν συλλαμβάνονται ἐπ' αὐτοφώρῳ.

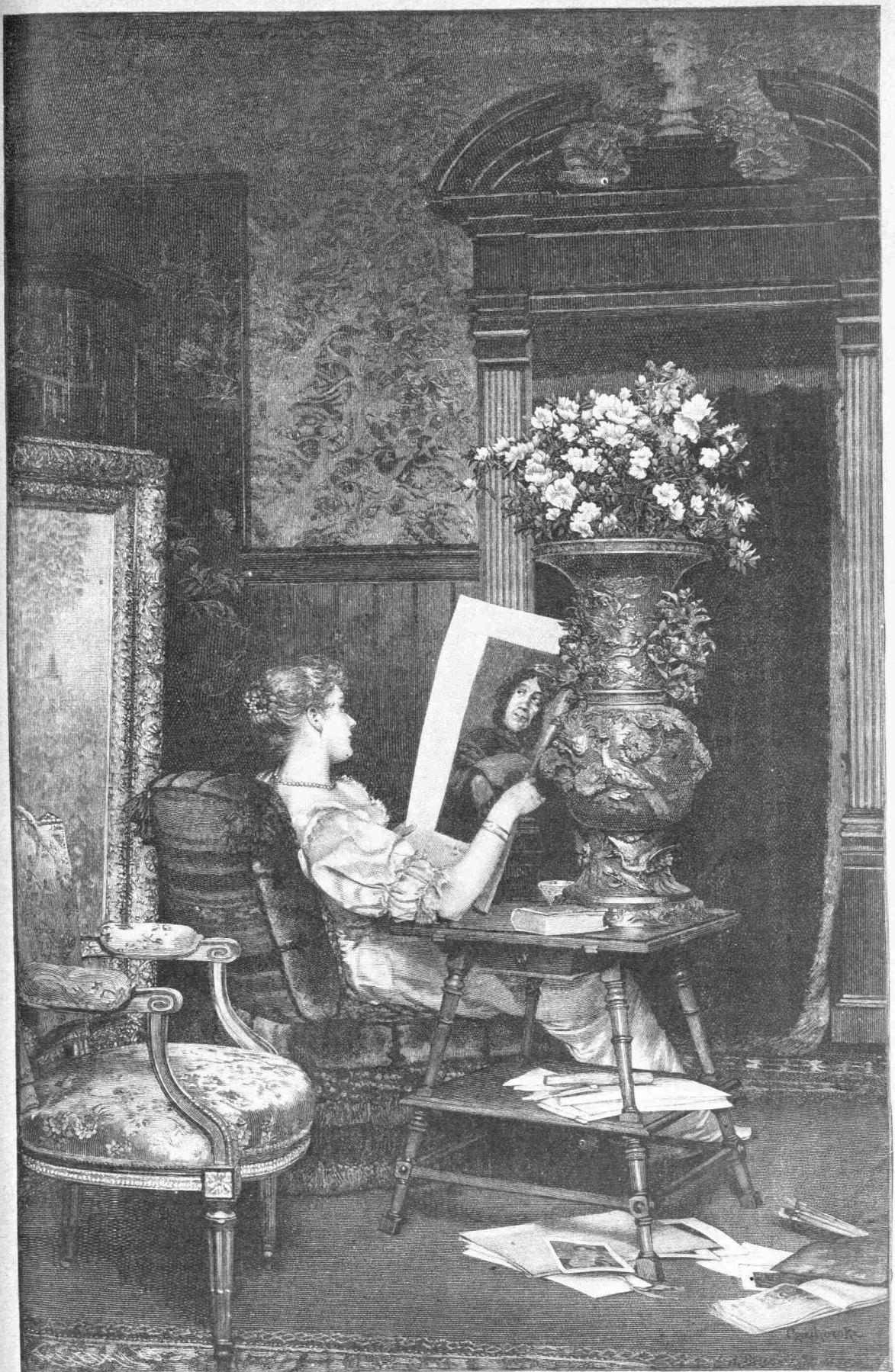
— Αὐτοὶ ἐδῶ ὅμως εἶνε ἀρκετὰ ὠραῖοι ἄνδρες, εἶπεν ὁ ἀξιωματικός.

— Οἱ Ἀράβες;... Εἶνε χειρότεροι καὶ ἀπὸ τοὺς Διζφουλῆδες. Εἶνε κατ' ἐπιφάνειαν μόνον καλλίτεροι. Εἶνε ἀληθεῖς ὅτι εἶνε ὑψηλοὶ, ῥωμαλέοι, εὐσωμοὶ. Ἀπὸ τοὺς κυανοὺς ὀφθαλμοὺς των καὶ τὴν μακρὰν των γενειάδα εὐχερῶς ἀναγνωρίζον-

ται ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὴν καθαρῶς περσικὴν φυλὴν τῶν Φάρς. Κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἐννοοῦσι νὰ συγχρωτισθῶσι μὲ τοὺς εἰδεχθεῖς Διζφουλῆδες. Ἄντι νὰ κατοικῶσιν ὡς αὐτοὶ εἰς τὴν πρώτην τυχοῦσαν τρύπαν, πλέκουσι λίαν φιλοκάλλως τὰς καλύβας των ἐκ χλωρῶν κλάδων, ἐνῶ δὲ οἱ ἄλλοι τρέφονται ἀπὸ ἐλεεινὰ ἀποφάγια, αὐτοὶ τρώγουσι κρέας ἀρνίου, ὀρῶζιον καὶ αὐγά. Ἡ ἐνδυμασία των, ὡς βλέπετε, εἶνε καλλιτέρα ἀπὸ τὴν τῶν ἀθλίων συντρόφων των. Ἄλλ' εἶνε ἴσως ἀμαθέστεροι αὐτῶν, τρέμουσι περισσότερον πρὸ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, εἶνε ἀσθενέστεροι περὶ τὴν ἐργασίαν καὶ δὲν ἔχουσιν ὅπως οἱ Διζφουλῆδες τὸν θρησκευτικὸν φανατισμὸν, τὸν συντελοῦντα ὅπως ὑπομένωσι τὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς...

— Ὡς πρὸς αὐτοὺς ἐδῶ, εἶπεν ὁ ὑπολοχαγὸς ὅτε ἔφθικε πρὸ τῆς τρίτης ὀμάδος, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐρωτήσω τίνας εἶνε. Γνωρίζω τοὺς Ἀραβὰς, διὰ τὰς ἀμαρτίας μου. Εἶνε περίεργον πῶς κατὰ πάσαν ἐποχὴν καὶ εἰς πάντα τόπον ἢ φιλή αὕτη μένει πάντοτε ἡ ἰδίᾳ!

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ Μαυρίκιος, τοιοῦτοι ἦσαν οἱ νομάδες Ἀραβῆς τοῦ ἀρχαίου Ἀβραάμ, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἀκατάσχετοι ἵππεις τοῦ Μωά-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

μεθ, πλὴν ἂν ἡ φυλὴ των διασώζη τὰ ἐξωτερικὰ σημεῖα, ἅτινα πανταχοῦ εἶνε εὐδιάγνωστα, τὰ εὐεργετήματα τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἐμπολιτιστικὴν ἐπίδρασιν τοῦ Κορανοῦ, ἐδῶ σχεδὸν ἐξηλείφθησαν. Εἶνε περισσότερο δύσνοες ἀπὸ τοὺς Λόρις, ψεύσται δὲ και σκληροὶ καὶ ληστὰι ὅσον καὶ οἱ Διζφουλῆδες.

— Ἄς προσθέσωμεν ὅμως, διὰ νὰ ἤμεθα δίκαιοι, ὅτι γνωρίζουν νὰ κλέπτουν μὲ αξιοπρέπειαν καὶ νὰ ψεύδονται με εὐγένειαν, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν χειρίστων ἐλαττωμάτων των, δεικνύουσι κάποιον μεγαλεῖον καὶ ὁσάκις τις αναγκάζεται νὰ τοὺς ἐπιπλήξῃ διὰ τὴν κατωτέραν ποιότητα τῆς ἐργασίας των, ακουσίως τοῦ ἐπέρχεται ἡ σκέψις, ὅτι ἡ φύσις τοὺς προῦρισε νὰ κυβερνώσι μᾶλλον παρὰ νὰ ὑπακούωσι.

— Ναί, εἶπεν ὁ Λουδοβίκος Γκυγιὼν σκεπτικὸς, πρέπει νὰ ἤμεθα δίκαιοι πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἀπίστους· γνωρίζουν νὰ συνδυάζουν μὲ τὰ ἐλαττώματά των ἀρετὰς εὐπατριδῶν. Ἡ περὶ τὴν ληλασίαν ὁρμὴ των μετριάζεται ἀπὸ τὴν ἐλευθεριότητα ἢ σκληρότητος των δὲν ἀποκλίνει τὴν ἱπποτικὴν γενναιότητα. Γινώσκουν νὰ ἐξασκῶσιν εὐγενῶς τὴν φιλοξενίαν καὶ ἡ λιτότητος των δὲν ἐξισούται εἰμὴ πρὸς τὸν ἔρωτα αὐτῶν πρὸς τὴν ανεξαρτησίαν.

— Εὖγε! εἶπεν ὁ ἰατρός. Αὐτὸς εἶνε πανηγυρικὸς τέλειος· ὁμολογῶ ὅμως ὅτι δὲν ἤλιπζα διόλου νὰ τὸν ἀκούσω ἀπὸ τὸ στόμα σου.

— Ἐνοχος εἶνε ἡ δεσποινίς, διότι αὐτὴ ἤρχιστε πρώτη, εἶπεν ὁ ὑπολοχαγὸς ἐντρεπόμενος ὀπωσοῦν.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐργατῶν ἐπλησίασε πρὸς τὸν ὄμιλον ἀναγγέλλων ὅτι ἐπεθύμει νὰ συμβουλευθῇ τὸν Χακίμ-μπαση (ἀρχίατρον). Διότι ἡ ἀφίξις τοῦ ἰατροῦ Ἄρδῦ εἶχε παρατηρηθῆ, πάντες δὲ ἐβασάνιζον τὸν νοῦν των ὅπως εὔρωσι τίνα συμβουλήν νὰ ζητήσωσι παρ' αὐτοῦ.

— Στοιχηματίζω, εἶπεν ὁ ἰατρός, ὅτι πρόκειται περὶ ἀσθενοῦς τινος τετραπόδου. Μοῦ φέρουν ἐδῶ ἀδιακρίτως ἀνθρώπους καὶ ζῶα. Ποῖος δὲν ἔμπορεῖ ἀπὸ τοὺς δικούς σου, Μιρζά-Ἀβδούλ-Χάιμ; Ὁ υἱός σου, ἡ γυναῖκά σου, τὸ βῶδι σου ἢ ὁ γαῖδαρός σου;...

— Με συμπάθειο, χακίμ, τὸ ρολόγι μου δὲν πηγαίνει καλά, ἀπάντησεν ὁ Μιρζάς ἐξάγων ὑπερφάνως ὀγκῶδες ὀρολόγιον, φρικτὸν δείγμα τῆς ἐλθετικῆς ὀρολογιοποιίας, ἀγορασθὲν εἰς κάποιαν ἀγορὰν τῆς Βασσόρας καὶ ἀξίζον μόλις πέντε φράγκα. ἀλλὰ τοῦ ὁποῖου ἡ ἐμφάνισις ἐξήψε τὴν ἀπλησίαν καὶ τὸν θαυμασμὸν εἰς τὰ ὄμματᾶ ὄλων τῶν περιεστώτων.

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμεν τὸν ἀσθενη, εἶπεν ὁ ἰατρός χωρὶς νὰ ἐκπλαγῇ διὰ τὴν ἀλλόκοτον αὐτὴν

συμβουλήν. Τί ἔχει τὸ ὀρολόγι σου; πηγαίνει ἔμπρός; πηγαίνει ὀπίσω;

— ὦ! αὐτὸ δὲν θὰ ἦτο τίποτε. Ἐσταμάτησεν ἐδῶ καὶ ὀλίγον καιρὸν. Εἶνε τώρα ὀκτὼ μέραις ὅπου ἐνῶ τὸ ἐσῆκωνκ, ἔκαμε κράκ! τοῦ κάκου τὸ στρέφω καὶ τὸ ξαναστρέφω· δὲν κάμνει τίποτε. Δὲν θέλει νὰ μᾶς εἰπῇ τὴν ὥραν.

— Τὸ πιστεύω, εἶπεν ὁ ἰατρός ἐξετάζων τὸν μηχανισμόν· ἔσπασε τὸ μέγα ἐλατήριον.

— Μήπως ἀπέθανεν; ἠρώτησεν ὁ Μιρζάς τεθλιμμένος.

— Θὰ τὸ ἀνστήσωμεν. Ἡ δεσποινίς Αἰκατερίνη θ' ἀναλάβῃ αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, ἀλήθεια; Πρέπει ὅμως νὰ δείξῃς τὴν εὐγνωμοσύνην σου ἐργαζόμενος γερὰ.

— Σὰς τὸ ὑπόσχομαι, χακίμ, ἀνέκραξεν ὁ Μιρζάς παρηγορηθεὶς, ἐνῶ ηκούοντο πολλοὶ ἐκ τῶν περιεστώτων ψιθυρίζοντας μὲ εἶδος τι τρόμου ἀναμεμιγμένου μετὰ θαυμασμοῦ.

— Οἱ Φράγκοι εἶνε μεγάλοι μάγοι!

— Πῶς! εἶπεν ὁ ὑπολοχαγὸς Γκυγιὼν, οὐχὶ ὀλιγότερον τῶν ἀφελῶν ἰθαγενῶν ἐκπληττόμενος, μεταξὺ τῶν ἄλλων γνώσεών σας γνωρίζετε καὶ τὴν ὀρολογιοποιίαν, δεσποινίς!

— Ὅταν κανεὶς διάγῃ βίον στρατοπέδου, πρέπει νὰ κάμῃ ἀπ' ὄλα. Ἄλλως τε αἰ περὶ τὴν ὀρολογιοποιίαν γνώσεις μου περιορίζονται εἰς τὸ νὰ τοποθετῶ ἐν ἐλατήριον καὶ νὰ κινῶ εἰς τὰ ἔμπρός ἢ εἰς τὰ ὀπίσω τὸν κανονιστῆρα. Ἄλλὰ καὶ τοῦτο μόνον φθάνει, ὡς βλέπετε, διὰ νὰ θεωροῦμαι μάγισσα. Ὅσάκις ἔρχεται ὁ ἰατρός Ἄρδῦ μὲ ἀντικαθιστᾶ ἕνεκα τῆς ιδιότητός του ὡς χακίμ· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀπουσίαν του ἐμὲ συμβουλευόνται καὶ εἰς ἐμὲ ἀπόκειται νὰ θεραπεύσω ὄχι μόνον τὰ παρόντα δεινὰ, ἀλλὰ καὶ τὰ μέλλοντα τῶν ἐργατῶν.

— Καὶ ἐξασκεῖ αὐτὸ τὸ ἔργον τόσον ἐπιτηδεῖως, σας διαβεβαίω, ὡς νὰ ἦτο δευτεροετῆς ἐσωτερικὸς τοῦ νοσοκομείου, εἶπεν ὁ ἰατρός. Προσθέσατε εἰς ταῦτα καὶ τὴν ανεξάντλητον γενναιότητα περὶ τὸ χορηγεῖν φάρμακα τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀποστολῆς καὶ θὰ ἐνοήσετε διατί οἱ Φράγκοι περιστοιχίζονται ἐδῶ ἀπὸ τόσον γόητρον.

— Γόητρον, τὸ ὁποῖον ἀρκεῖ ἀ κλονίζεται, φοβοῦμαι, εἶπεν ὁ Μυρζίκιος ὀπωσοῦν περίφροντις. Εἶνε εὐκολον νὰ διακρίνῃ τις ὅτι θὰ ἤρκει μηδαμινὴ τις ἀφορμὴ, διὰ νὰ ἀνάψῃ ἡ στάσις μετὰξὺ αὐτῶν τῶν ἀνοήτων δεισιδαιμόνων.

— Ἄλλὰ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γείνη ἐνεργεία τις πρὸς τὸν Σάχην;... ἠρώτησεν ὁ ὑπολοχαγός. Με καμμιά δεκαριά τακτικὸς στοατιώτας...

— ὦ! δὲν φοβοῦμαι τὴν ἀνδρείαν των· ἀπάντησεν ὁ νεαρὸς ἀρχαιολόγος. Ὁ τρόμος μου εἶνε ἡ διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν. Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἔμπορεῖ ν' ἀρηνηθοῦν νὰ ἐξακολουθήσουν τὰς ἀνασκαφάς... καὶ τότε θὰ μείνωμεν μόνον μὲ

τέσσαρα χέρια, τὰ τοῦ ἐνδόξου Γαργαρίδη καὶ τὰ ἰδικά μου, μὲ ἐξ, ἂν περιλάβωμεν καὶ τὴν Αἰκατερίνην...

— Προσθέσατε, σὰς παρακαλῶ, καὶ αὐτὰ τὰ δύο! εἶπε μετὰ ζέσεως ὁ ὑπολογαγὸς δεικνύων τὰ ἰδικά του... Πολὺ θὰ ἔχαιρον ἂν τὰς ὥρας τὰς ὁποίας θὰ διέλθω ἐδῶ, καταταχθῶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς σας.

— Διὰ τὴν ἀποδεχθῶ τὴν τόσον ἐλκυστικὴν προσφοράν σας, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος πρέπει νὰ μοῦ ὑποσχεθῆτε ὅτι θὰ διαμεινήτε πολὺ περισσότεροι καιρὸν μεταξύ ἡμῶν, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος ὑπὸ αὐτὸν τὸν ὅρον σὰς διαβεβαίω ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι σας δὲν θὰ μὰς προσφέρωσι πολὺ τιμὸν συνδρομὴν. Αἶ! ἂν εἶχα μόνον δεκαπέντε Εὐρωπαίους ἐργαζομένους μὲ προθυμίαν, πὼς θ' ἀπέπεμπα γρήγορα ἕλην αὐτὴν τὴν ἀγέλην τῶν ὄχληρῶν καὶ τῶν ἀνικάνων!...

— Πολὺ θὰ εἶμαι εὐτυχής, ἂν διέλθω ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀδείας μου μεταξύ ὑμῶν· αἱ δεκαπέντε ἡμέραι θὰ μοὶ φανῶσι βραχεῖαι ἐν τῷ μέσῳ τόσον εὐχαρίστου συντροφίας.

— Ἡ εὐχαρίστησις θὰ εἶνε ὅλη ἰδική μας, καθὼς καὶ τὸ ὄφελος, ἀνέκραξεν ὁ Μαυρίκιος, βλέπω δὲ ὅτι ὁ δόκτωρ Ἄρδ' δὲν μὰς ἠπάτα προλέγων ἡμῖν ὅτι ἐμέλλομεν νὰ συμφωνήσωμεν κατὰ πάντα... Ἴδου λοιπὸν ὅτι εἴμεθα πέντε, διότι λογαριάζομεν καὶ τὸν ἱατρὸν ὡς ἰδικόν μας δικαιοματικῶς.

— Δι' ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους γνωρίζει τις ἐκ γενετῆς δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς παρὰ ν' ἀνήκη εἰς αὐτοὺς ἐξ ὁλοκλήρου, εἶπεν ὁ ἀγαθὸς ἱατρὸς πάντοτε φιλομειδής. Καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὅπου ἤλθετε εἰς αὐτὴν τὴν ὠραίαν χώραν, παιδιά μου, ὁ «Βασιλεὺς τῶν Βασιλέων, τὸ Ἄσυλον τῆς οἰκουμένης» πρέπει νὰ συλλογίζεται ὅτι ὁ Φράγκος ἱατρὸς του πολὺ συχνὰ τοῦ κάμνει στριψῶνα. Μὰ τὴν πίστιν μου, πάντοτε σχεδὸν φαίνομαι εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον, προσέθηκε δεικνύων τὴν μεταξύ Τεχεράνης καὶ Χκαχάν ὁδόν, καὶ αἱ σκηναὶ εἶνε δι' ἐμὲ ἡ τακτικὴ μου κατοικία ὅσον καὶ ἡ ἐν τῇ πρωτευούσῃ οἰκία μου.

— Καὶ ἂν εἰξεύρατε πόσον τὸ κατάλυμά μας αὐτὸ εἶνε μελαγχολικόν, ὅταν λείπετε, ἱατρεῖ! εἶπε μὲ ὕψος φιλόστοργον ἡ Αἰκατερίνη. Ἐνῶ ὅταν εἴσθε ἐδῶ, μὰς φαίνεται ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὴν παλαιὰν πατρικὴν μας οἰκίαν.

— Ναὶ εἶνε ἀληθὲς ὅτι κ' ἐκεῖ ἠρχόμην συχνά, εἶπεν ὁ ἱατρὸς στενάζων ἅμα καὶ μειδιῶν.

Ἄ! ἂν οἱ ἀγαπητοὶ σας γονεῖς ἔζων ἀκόμη, πόσον θὰ ὑπερηφανεύοντο διὰ σας, μικροὶ μου ἀρχαιολόγοι!

Ἐλάλει ἀκόμη, ὅτε εἶδον διαγραφομένην ἐπὶ τοῦ γαλανοῦ στερεώματος τοῦ ὁρίζοντος πολυάριθμον συνοδίαν ἐκ καμήλων, ἐξ ἡμιόνων φορτωμένων ἀποσκευῶν καὶ ἐκ τινῶν ἱππέων. Φανερὸν ἦτο ὅτι διήρχετο κάποιος ταξιδιώτης.

— Ἐπισκέψεις εἶνε; εἶπεν ὁ Μαυρίκιος. Αὐτὴ ἡ εὐχαρίστησις εἶνε σπανιωτάτη εἰς τὴν χώραν ταύτην καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ παραπονεθῶμεν ὅτι ἐνοχλοῦμεθα ἀπὸ ὄχληρῶν.

— Ἴσως θὰ ἠπειλείσθε περισσότερον, ἂν ἦτο γνωστὸν πόσον ἡ φιλοξενία σας εἶνε ἀξιαγάπητος, φίλτατε κύριε, εἶπεν ὁ ὑπολογαγός. Καὶ τώρα ἀφοῦ ἔμαθα τὸν δρόμον τοῦ στρατοπέδου σας, πιστεύω ὅτι πολὺ συχνὰ θὰ μὲ δέχεσθε.

— Καὶ θὰ εἴσθε πάντοτε εὐπρόσδεκτος, ἀπήνητησεν ὁ Μαυρίκιος. Αἶ, λοιπὸν, Ἄριστομένη, τί εἶνε;

Ἄ! ὁ εὐγενὴς Γαργαρίδης ἐπλησίασε βαδιζῶν ἐπιδεικτικῶς καὶ κρατῶν μεταξύ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ δείκτου ἐπισκεπτήριον ἀσυνήθων διαστάσεων, τὸ ὁποῖον παρουσίασε πρὸς τὸν κύριόν του.

Ἄ! ὁ Μαυρίκιος τὸ ἔλαβε καὶ ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως:

HERR PROFESSOR HASSELFRAZ

Ὁφθαλμιάτρος τῆς Αὐτοῦ Γαλινοτάτης Ἐπιδημιολογίας τοῦ πρίγκιπος Αὐτὸβάρουσσεν.

Ἰδιαιτέρως σύμβουλος. Ἰατρὸς τοῦ ἡγεμονικοῦ οἴκου.

Ἐπιθεωρητὴς τῶν ὀφθαλμῶν τῆς αὐλῆς.

Μέλος διαφόρων ἐπιστημονικῶν ἐταιριῶν κ.λ. κ.λ.

— Οὐφ!... εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὸν κατάλογον, ὅστις ἐξετείνετο ἀτελεύτητος ἐπὶ τοῦ στιλπνοῦ χάρτου, νὰ ἔνας κύριος μὲ ἀρκετοὺς τίτλους. Ἐδῶ εἶνε, Ἄριστομένη;

— Μάλιστα, ἐξοχώτατε· εἶνε ἐδῶ αὐτοπροσώπως, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ στρατοπέδου μας, καὶ ζητεῖ τὴν τιμὴν νὰ ἔλθῃ νὰ σας ὑποβάλλῃ τὰ σεβάσματά του.— Νὰ σας εἰπῶ ὅμως τὴν ἀλήθειαν, αὐτὸς ὁ ξένος δὲν μοῦ πολυαρέσει, προσέθηκεν αἴφνης ὁ Γαργαρίδης, λησμονῶν τὸ ἐπίσημον ὕψος καὶ περιπίπτων εἰς ἀφελῆ οἰκειότητα.

— Δὲν πειράζει· δὲν ἠμπορῶ παρὰ νὰ τὸν δεχθῶ. Πήγαινε νὰ τὸν φέρῃς, Ἄριστομένη! ἢ μάλλον ὄχι... εἶνε πρέπον μάλλον ἐγὼ νὰ ὑπάγω πρὸς ὑπάντησίν του... Μετὰ τὴν ἀδειάν σας, κύριοι;...

Ἐπεται συνέχεια

x.

